

I. Indledning

1. Valg til Folketinget blev udskrevet ved kongeligt åbent brev af 22. november 1990 til afholdelse onsdag den 12. december 1990, idet det dog for så vidt angår valget på Færøerne og i Grønland blev overladt til henholdsvis rigsombudsmanden på Færøerne og rigsombudsmanden i Grønland at bestemme dagen for valgets afholdelse dér.

Den 12. december 1990 blev imidlertid også fastsat som valgdag for Færøerne og Grønland, således at denne dag blev fælles valgdag for hele riget.

2. I henhold til kongeligt åbent brev af 17. december 1990 trådte det nyvalgte Folketing sammen torsdag den 27. december 1990, og Tinget nedsatte, som det er foreskrevet i forretningsordenens § 1, stk. 2, et foreløbigt udvalg på 21 medlemmer til prøvelse af valgene.

Dette udvalg afholdt kort efter sættende møde, hvor Karen Højte Jensen (KF) blev valgt til formand og Henning Rasmussen (S) til næstformand.

Udvalget har derefter gennemgået det modtagne materiale vedrørende valgene.

II. Valget i Danmark

3. Dette folketingsvalg er som det første foretaget efter reglerne i den nye folketingsvalglov, der som helhed først trådte i kraft den 1. juli 1988.

Udvalget har vedrørende valget i Danmark af de 175 mandater modtaget følgende *materiale*:

Med skrivelse af 27. december d.å. har indenrigsministeren i henhold til valglovens § 86 fremsendt:

- 1) De fra opstillingskredsene valgbestyrelser modtagne kopier af valgbøgerne, jf. lovens § 74, stk. 3.
- 2) De i overensstemmelse med lovens §§ 76–79 foretagne beregninger af kreds- og tillægsmandaternes fordeling.
- 3) Den i overensstemmelse med lovens §§

80–82 foretagne opgørelse af, hvilke kandidater der har opnået valg.

- 4) Den i lovens §§ 84–85 omhandlede liste over stedfortrædere.

Med samme skrivelse fremsendtes endvidere en redegørelse indeholdende de bemærkninger og korrektioner, som den stedfundne gennemgang af valgbøgerne har givet ministeriet anledning til.

Endelig fremsendtes en fortegnelse, hvor for hvert parti, stor- eller amtskredsene inden for hver landsdel er ordnet i rækkefølge efter størrelsen af 1. urepræsenterede kvotient, og hvoraf tillige fremgår samtlige kvotienter til bestemmelse af stedfortræderrækkefølgen i de tilfælde, der er nævnt i lovens § 92, stk. 2 og 3, jf. stk. 1.

Med skrivelser af 27. december 1990 har indenrigsministeren endvidere fremsendt 9 klager og henvendelser vedrørende valget.

4. Udvalgets arbejde med dette materiale vedrører 3 spørgsmål: For det første spørgsmålet om gyldigheden af valghandlingen, herunder valgets forberedelse, stemmeafgivningen, optællingen af stemmesedlerne og vurderingen af dem samt valgbøgerne og disses førelse m.v. For det andet spørgsmålet om godkendelse af de af Indenrigsministeriet foretagne opgørelser og beregninger. Og for det tredje spørgsmålet om godkendelse af de kandidater, der har opnået valg.

5. Af de spørgsmål, der er nævnt ovenfor, behandles først spørgsmålet om selve valghandlingen og forskellige problemer i forbindelse hermed.

A. Udvalget har som sædvanlig nøje gennemgået *Indenrigsministeriets redegørelse* indeholdende de bemærkninger, som den stedfundne gennemgang af valgbøgerne har givet ministeriet anledning til.

1) De nærmere regler om *stemmesedlernes* indhold og udformning er i henhold til folketingsvalglovens § 43, stk. 4, fastsat i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 742 af 1. december 1989 om stemmesedler til brug ved folke-